

SISZÁNTÓ

ELŐIRZETÉSI ÁR*

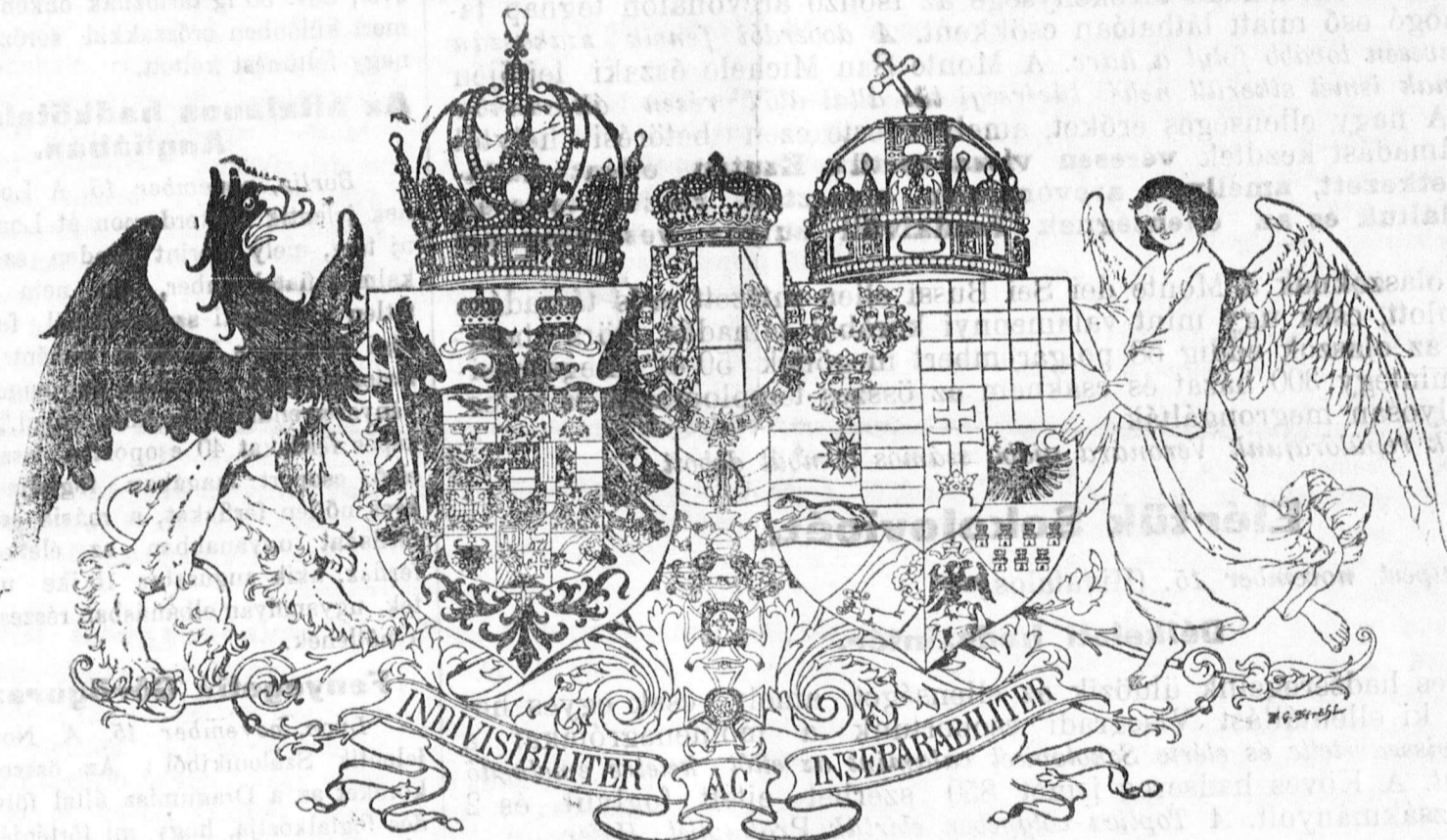
A kiadóhivatalban átvétel:
Egyes évre 16 h.
Négyedévre 4
Helyben házasok hordva:
Egyes évre 30 kor.
Négyedévre 5
Védőpostán szállítva:
Egyes évre 24 kor.
Négyedévre 4
Egyes szám ára 5 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a 1899. évi
Gyűlés utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezsa-u. 8.
A szerkesztőség közléseinek eljuttatásáért
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

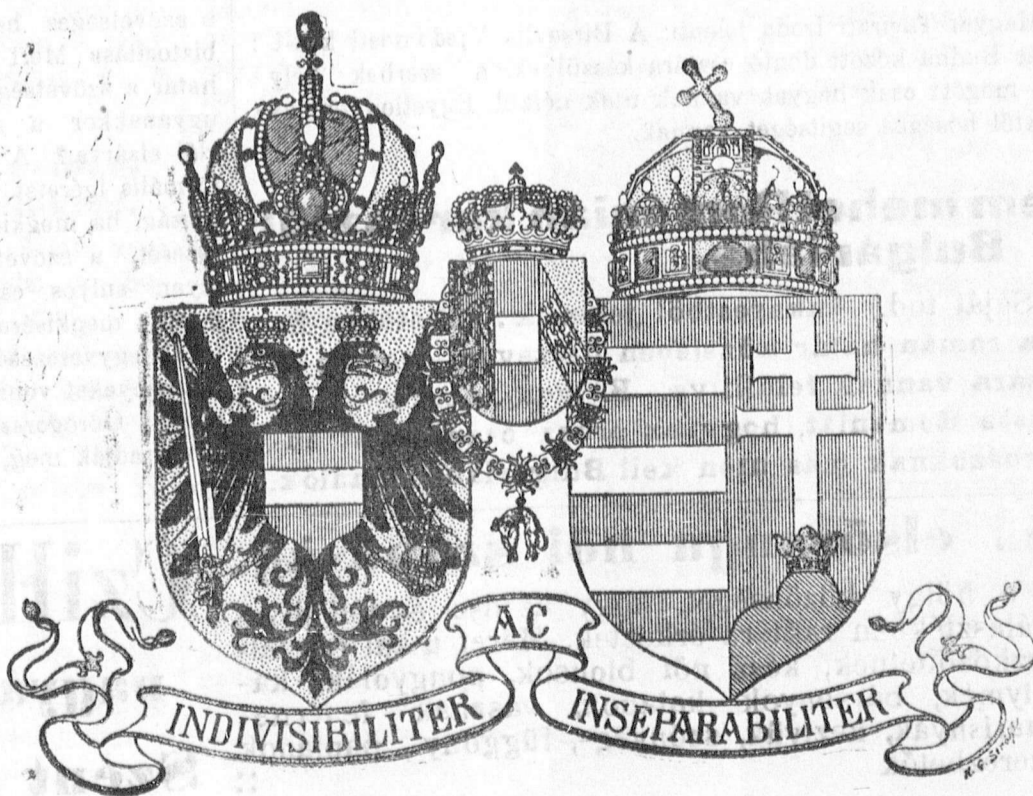
XXI. évfolyam 261. szám. Nagyvárad. Kedd 1915 november 16.

Magyarország és Ausztria közös ügyeiben használandó címer.

Közép címer.

Megemlékeztünk a múlt héten arról a legfelsőbb elhatározásról, mely a Magyarország és Ausztria közös ügyeiben használandó címerek rajzát megállapítja. Mai számunkban közöljük Szentkirályi Zoltán bihari plébánosnak erre vonatkozólag a vármegyéhez beadott indítványát s közöljük a címerek rajzait is. A közép címer egyfelől az osztrák sást és benne az osztrák tartományok címereit,

Kis címer.

másfelől a magyar korona országai egyesített címerét tartalmazza. A magyar középcímerbe fölvetetett közjognak megfelelőleg Bosznia címere is. Igaz, hogy Bosznia, sőt Dalmácia címere is benne van (remélhetőleg csak ideiglenesen) az osztrák közép címerben is. A kis címer az osztrák sást és a magyar állam kis címerét tartalmazza. Ugy a közép, mint a kis címer az uralkodóház címere köti össze.

Megvertük az orosz Czartoryjszknál.

Budapest, november 15. (Hivatalos.)

Orosz hadszintér.

A Czartoryjszknál melletti harcok tegnap teljes sikerre vezettek. A megvert ellenséget a Stryj folyó felől a folyón át visszavetettük. Az ellenség sietős visszavonulásában az összes elvesztett helységeket felgyújtotta. Ezzel a Czartoryjszknál körül vívott négy heti szívós és dicső harcok éppugy az oroszoknak eredeti állásaikba való visszatérésére vezetett, mint az annak idején az orosz csapatok részéről annyira reményteljesen indított áttörési kísérletek a Strypa menti Liemnikovcénél. A tegnap bejelentett zsákmány gyarapodott. Egyébként nem történt jelentős esemény.

Az olaszok veresége Monte San Michelénél.

Budapest, nov. 15. (Hivatalos.)

Olasz hadszintér.

Az ellenség támadó tevékenysége az Isonzó arcvonalon tegnap talán a zuhogó eső miatt láthatóan csökkent. A doberdói fensík szakaszán ellenben hevesen tovább folyt a harc. A Monte San Michele északi lejtőjén az olaszoknak ismét sikerült nehéz tüzérségi tűz által ütött résen állásunkba behatolni. A nagy ellenséges erőket, amelyek este ezen betörési helytől északra támadást kezdtek véresen visszavertük. Ezután ellentámadásunk következett, amellyel arcvonalunk elvesztett részét teljesen visszafoglaltuk és az ellenségnek rendkívül súlyos veszteségeket okoztunk.

Az olaszoknak a Monte dei Sei Bussi ellen intézett erős támadása is összeomlott, csak úgy mint valamennyi korábbi támadás. Görz bombázásával az olaszok eddig 58 polgárembert megöltek 50-et megsebesítettek és mintegy 300 házat és csaknem az összes templomokat és kolostorokat súlyosan megrongálták.

Egyik repülőrajunk Veronára újabb számos bombát dobott.

Elértük Sokolovicét.

Budapest, november 15. (Hivatalos.)

Délkeleti hadszintér.

Összes hadseregeink üldözik az ellenséget, amely csak egyes helyeken fejt ki ellentállást. Visegrádi csoportunk a montenegróiakat a Limen túl visszavetette és elérte Sokolovicét valamint az ettől keletre emelkedő magaslatokat. A Köves hadsereg ismét 850 szerbet ejtett foglyul és 2 géppuskát zsákmányolt. A Toplica völgyében elértük Prokupljét. Höfer.

A szerbek döntő csatára készülnek.

Pétervár, nov. 15. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Birsevija Vjednostii között: A szerbek Prizrend, Hostivac és Budna között döntő csatára készülnek. A szerbek helyzete veszedelmes, mert seragük mögött csak hegyek vannak utak nélkül. Egyetlen reményességük az, hogy a szövetségesektől bőséges segítséget kapnak.

Oroszország nem mehet Románián keresztül Bulgáriába.

Budapest, nov. 15. (Saját tud.) Bukarestből jelentik: Illetékes helyen megerősítik, hogy a román határ közelében összevont orosz csapatok Bulgária támadására vannak felállítva. Ki van zárva, hogy Oroszország megfenyegetse Romániát, hogy az orosz csapatokat engedje át területén. Az oroszoknak más uton kell Bulgáriába menniük.

Divat értesítő, elsőrangú női szabóság.

Tisztelettel értesítem a n. é hölgy közönséget, hogy az őszi és téli divat összes újdonságai teljes választékban raktára érkezték. Méret utáni ren felbátok, divat kelmék, selymek, bársonyok, kalapok, vásznak, fehérneműek, ernyők, ridiculók, hatisnyák, keztyűk, szőnyeg-, függöny-, paplanok és takarók legjobban beszerezhetők

Német aknák Dovernél

Stockholm, november 15. Krisztániából táviratozzák a Stockholms Dagbladnak: Az „Eidsive” norvég hajó kapitánya, aki tegnap érkezett hajójával Bergen norvég kikötőbe, jelenti, hogy a németeknek sikerült Dover közelében egész sor aknát lerakni. Az „Eidsive” utjában egy nap alatt nem kevesebb, mint öt angol gőzöst látott aknába ütközni és elmerülni. Ezek közül két nagy szállító-gőzös volt, három pedig cirkáló-hajó. Az egyik páncélos cirkálóval a kapitány állítása szerint 40 ember is elpusztult.

A nőtleneket besorozzák Angliában.

London november 15. Az a hivatalos közlemény, hogy a nőtlen emberek, akik még nem töltötték be a negyvenedik életévét, nov. 30 ig tartoznak önként jelentkezni, mert különben erőszakkal sorozzák be őket, nagy feltűnést keltett.

Az általános hadkötelezettség Angliában.

Berlin, november 15. A Lokalanzeigernek jelenti Rotterdamon át Londonból: Az új terv, mely szerint minden szolgálatra alkalmas fiatal ember, aki nem nélkülözhetetlen a nemzeti szempontból fontos gazdasági életben, e hó 30 ig önként jelentkezni tartozik, mert különben az angol kormány kényszerrendszabályokhoz nyúl, a fegyverképes férfiakat 40 csoportba osztja. A 23 első csoport magában foglalja a 18-40 éves nőtlen férfiakat, a másik csoport a nő férfiakat ugyanabban az életkorban. Oly férfiak, akik augusztus 15 ike után nősültek, ugyanolyan elbánásban részesülnek, mint a nőtlenek.

Fenyegetik Görögországot.

Lyon, november 15. A Nouvellist-nek jelenti Szalonikiból: Az összes politikai körök az a Dragumisz által fölvetett kérdés foglalkoztja, hogy mi történjék azokkal a szerbekkel, akiket görög területre szorítanak. A szerbek visszavonulásának kérdése a problémának csak egyik oldala. A főkérdés a szövetséges hadseregek hadtápvonalaik biztosítása. Mert hogyan maradhatna a görög határ a szövetséges csapatoknak nyitva, a ugyanakkor a szövetséges szerb csapatok elől elzárva? A szövetségeseknek e szerint formális ígéretet kellene kapniuk. — Görögország, ha megkísérelné a szerbek lefegyverezését, a szövetségesek szemében éppen olyan súlyos cselekedetet hajtana végre, mintha megkísérelné a francia angol csapatok lefegyverezését. Mindkettő komoly következményeket vonna maga után. Azt hiszik, hogy a Görögországnak adandó előleget csak akkor adják meg, ha ez a kérdés megoldást nyer.

Czillér Imre

nagyáruházában

Szent László-tér.

Egy francia állás elfoglalása.

Berlin, november 15. A nagy főhadiszállás jelenté:

Nyugati hadszíntér.

Ecuriétől északnyugatra egy 300 méternyi kiszögellő francia árkot heves harc után elfoglaltunk és állásunkkal egyesítettük. Az arcvonal többi részén nem volt jelentős esemény.

Sikereink az oroszokkal szemben.

Keleti hadszíntér.

Hindenburg tábornagy hadserege.

Smorgon vidékén az oroszoknak egy rész támadása súlyos veszteségeik között állásunk előtt összeomlott.

A bolgárok 7000 foglyot ejtettek Prokupljében

Szófia, november 15. Hivatalos jelentés okt. 31. (nov. 13.)

Nis eleste után a szerbek a Morava balpartjára vonultak vissza, miközben az összes hidakat elpusztították. A folyó szélessége 150—200 méter, mélysége 1—2 méter. Megerősített állásaikra támaszkodva és nehéz tüzérséggel ellátva a szerbek azon voltak, hogy jelentékeny erővel véghezvitt ellentámadásaikkal csapatainkat megakadályozzák abban, hogy a folyót átlépjék. Péter király e harcokban jelen volt.

A legutóbbi napok folyamán csapataink megtörték a szerbek kétségbeesett ellentámadását és egyidejűleg elérték a folyó bal partját, ahol végérvényesen állást foglaltak. **Csapataink ma bevonultak Prokupljébe, ahol 6 db 12 cm-es mozsart, 19 löszerkocsit zsák-**

Az entente lefegyverezéstől tart Görögországban.

London, november 15. Ez idő szerint a szövetségesek diplomatái s a görög kabinet között élénk eszmecsere folyik. Nagy súlyt helyeznek az angol, francia és orosz követeknek Skuludisz miniszterelnökkel való tanácskozásaikra. A követek azt kívánják, hogy Görögország jelentse ki, milyen magatartást tanúsítana, ha a szövetségesek csapatai görög területen keresnének menedéket és hogy különbséget tenné-e a szövetségesek és a szerbek között.

Az antant 150 ezer embert vesztett a Dardanelláknál.

Budapest, november 15. (Saját tud.) Zürichből jelentik: Labour Leader a dardanellai akcióról a következőket írja:

Ezen komédia az antantnak 150 ezer emberébe került, akik meghaltak, megsebesültek és eltűntek. Angliában nyíltan beszél, hogy a Moloch torkába dobott áldozatok tömege mitsem változtat a háború ki menetelén.

Caillaux Hágában.

Rotterdam, november 15. A Times hágai értesülése szerint a diplomáciai világban Caillaux és D'Estournelles de Constantnak, a nemzetközi békeszövetség elnökének ottani látogatása nagy meglepetést keltett.

Lápót bajor herceg hadsereg csoportja.

Nines újság.

Linsingen tábornok hadserege.

Csatlakozólag a Bodgasicénél az ellenséges vonalba történt betöréshez, német és osztrák-magyar csapatok tegnap az orosz hadállásokat a Styrj nyugati partján egész kiterjedésükben megtámadták, az oroszokat visszavetítettük, a nyugati partot megtisztítottuk tőlük.

8500 újabb szerb fogoly.

Balkán hadszíntér.

Az üldözés mindenütt tovább haladt. Tegnap összesen 8500 hadifoglyot és 12 ágyut szállítottak be, közöttük a bolgár csapatok mintegy 7000 embert és 6 ágyut. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

mányoltak és 7000 foglyot ejtettek.

A krejai pályaudvaron 150 vasuti kocsit foglaltak le.

Az ellenség első népfelkelő ezredében zendülés támadt, amelynek során **Pribic sevic ezredparancsnokot, a Ferencz Ferdinánd főherceg elleni összeesküvés főcinkosát meggyilkolták.** Az ezred ezután szétszóródott a közeli falvakban.

Október 30-ról 31-re (illetőleg november 12-ről 13-ra) virradó éjjel a franciák megtámadták csapatainkat. A bolgárok ellentámadása a Karasva folyó jobb partjára vetette vissza az ellenséget. Két gyorstüzelő ágyú fogatokkal és 2 hegyi ágyú, 56 fogoly, köztük 3 tiszt, kezünkben maradt. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Egy félreismert nagyhatalom.

Szófia, november 15. Az Echo de Bulgarie közli: A valóság szétrombolt egy, könnyelmű diplomaták és felületes publicisták által szándékosan terjesztett legendát, tudniillik a korhad, minden komoly erőfeszítésre képtelen Ausztria-Magyarországról szóló legendát, amely Ausztria Magyarország már az ellenséggel való első összeütközés alkalmával ki van téve a szétesésnek. A régi habsburgi monarchia ezzel szemben a háborúban, mint elsőrendű katonai hatalom nyilvánult meg. Elviselte egész sorozatát a legszörnyűbb támadásoknak, amelyeket teljes erővel vert vissza. Hadserege éppen olyan hatalmas volt, mint diplomáciája, ügyes és mozgékony. Az osztrák-magyar hadseregnek helyt kellett állania azokkal a rengeteg tömegekkel szemben, amelyeket a cár a monarchia keleti határait rázabáltított és egyidejűleg örködni kellett a többi határok biztonságán. Szerepe nehéz, de nemes volt. Becsülettel és vitézséggel játszotta végig.

A Kárpátokban való harcok a leghősiebbek voltak a véres háborúban és éppen Ferenc József császár és király ő felsége katonái viselték a legsúlyosabb áldozatokat és érték el a legszebb sikereket. A legnagyobb feszültség pillanatában, amikor a csapatok mindent elszóró galicai offenzívájának kezdetén állottak, új ellenség fenyegette a dunai hatalmasságot, oly ellenség, amely teljes nyugodtsággal készülhetett elő és abban a pillanatban léphetett be a küzdelembe, amely neki a legalkalmasabb volt. Ez a támadás siralmasan meghiusult és a tiroli Alpok tanui ama népek hősiességének, amely

népek egysége alkotja a monarchia erejét. Bulgária, amelynek hasonló feladatot kellett teljesítenie, a monarchia természetes szövetségese. Kálnoky, Aehrenthal és Berehtold eszméje, akiknek báró Burián jelentékeny utóda, most megtermékenyítve a szerb harctéren közösen ontott nemes vérről, ragyogó kivitelre jut. A monarchia és Bulgária összeműködése által a Balkánon való tartós béke jótékony valósággá fog válni.

Éhínség Prizrendben.

Lugano, november 15. Ochridából jelentik: Dibrában, Gosztivarban és Prizrendben három nap óta éhínség dúl. Az Észak-Szerbiából érkezett csapatok három nap óta nem kaptak ételt. A szövetségesek, hogy gyorsan segítsenek, kenyert küldtek a csapatoknak, de a komitácik nagyon megzavarják a szállításokat. — Naponta több szerb esendő áldozatal esik a komitáciknak.

A város sertéshus szükséglete.

Tóth Mihály birtokos ajánlata.

Nagyvárad város élelmezési ügyosztályát most legjobban a város közönségének a sertéshussal, illetve zsirnak valóval és zsirral való ellátása foglalkoztatja.

A tél beálltával mind erősebben érezhető lesz a sertéshus hiánya s ezért akar a város ez időre megfelelő készlettel rendelkezni, hogy a szükségletet kielégítse. A város eddigi szalonna, hus és zsir-akciója annyit biztosított, hogy a hentesek nem emelték a sertéshus árát.

Most olyan hírek keringenek, még pedig a közvetlenül érdekelt iparosok köréből, hogy a télen, újra tetemesen le száll a sertéshus ára, sőt élsúlyban 3 koronáért is lehet kapni annak idején a sertéshus kilóját. Azt hisszük azonban, hogy ez csak hű reménykedés, mert a mostani tengeri árak mellett, ha le is száll a sertéshus ára, de ilyen nagy áresésre nem lehet számítani. Különben mások azt tartják, hogy ezt a híresztelést csak azért terjesztik a hentesek, hogy visszariasszák a várost az esetleges nagyobb sertéshizlalás berendezésétől.

A város tanácsa különben állandóan tárgyal, tanácskozik a sertéshizlalás kérdésével. Az eddig beérkezett ajánlatok nem elég kedvezők s különösen azért kell ezeket óvatosan kezelni, mert nagy rizikóval járna a városra nézve.

Tegnap azonban Tóth Mihály szalárdi nagybirtokostól érkezett ajánlat a városhoz amely semmi tekintetben sem akarja a várost rizikónak kitenni.

Tóth Mihály 2000 drb sertést állítana január elején hizlalás alá s ezeket biztosítaná a város közönsége részére. Az esetleges áresés hátrányát nem a város, hanem egyedül az ajánlattevő viselne. Sőt még odáig megy az ajánlat, hogy ha a kikötött időben Nagyvárad városa nem hajlandó a sertéseket átvenni, Tóth Mihály minden darab át nem vett sertés után fizet a városnak 75 koronát.

A tanács még nem határozott az ajánlat felett, hanem Lukács Ödön főjegyző folytatja a tárgyalásokat.

Biharvármegye és a címer.

A vármegye hódolata.

Szent-Királyi Zoltán indítványa.

Biharvármegye törvényhatósága november 27-én rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlésnek lesz egy igen fontos tárgya is és pedig a vármegye hódolata Ő Felségéhez és a kormányhoz, illetve annak fejéhez, gróf Tisza Istvánhoz. A hódoló feliratra vonatkozólag Szent-Királyi Zoltán törvényhatósági bizottsági tag, bihari plébános nyújtott be indítványt Miskolczy Ferenc főispánhoz. Az indítványt tegnap az alispánhoz küldte át a főispán azzal, hogy a szabályoknak megfelelően tegye közzemlére. A rendkívüli közgyűlésen Szent-Királyi Zoltán külön fogja indokolni indítványát. A vármegye törvényhatósága előreláthatólag nagy lelkesedéssel fogja magáévá tenni a lelkes hangú indítványt.

Az indítvány szövege a következő:

Méltóságos Főispán Ur!

Tisztelettel kérem az ügy sürgősségénél fogva alantírott indítványomat a folyó hó 27-én tartandó megyei közgyűlésen első helyen tárgyalni.

Indítvány.

Ausztriával való közös intézményeink megjelölése közjogi helyzetünknek megfelelő régi vágya és küzdelme Magyarország politikusainak. De hiába volt minden fáradság, ez a kérdés a kiegyezéskor és utána is rendezetlen maradt. A világháború első vívmánya országunkra nézve, hogy a közös intézményeknél használandó közös jelvény és címer közjogi helyzetünket, önálló államiságunkat teljesen kidomborítja.

Ő Felsége Ferenc József apostoli királyunk, századunk patriarkája belátta hű magyarságunk áldozatkész hősi önfeláldozását a mai borzalmas véres háborúban; látja, hogy népünk oroszán erején mint török meg ellenségeink ereje. Vértanuságban megérett gondolkodása szeretettel hártja el a Trón erősségének Magyarországnak gondolatvilágából a homályos foltokat, melyek hűdéséget, sőt keserűséget okozhatnak a nemzet lelkében, saját elhatározásából megoldja a címer- és jelvénykérdést magas rendelkezésével. Hálátelt szívvel hódoló feliratban köszönjük meg a trón fényének és melegének ez újabb kisugározását hazánk felé, mely további fejlődésünk útját világítja meg.

Ezen nehéz idők egész embereket igénylő forgatagában hálátelt szívvel kell megemlékeznünk, hogy a trón számolyánál lángelmével, hű lélekkel ott áll a Gondviselés bölcs végzéséből Tisza István gróf, vármegyénk fia, miniszterelnök. Mint ahogy a legnagyobb és leghűbb szövetségeseink, minden katonai erő, berendezés és tökéletes vezetés megtestesült ideája, Vilmos császár, úgy számíthat agg uralkodónk Európa csillogásának csodálat Tisza Istvánra, ki a jövőbe látó bölcsességgel, törhetetlen határozottsággal vezeti a mi ügyeink hajóját az erősség, tisztesség, beesületes boldogulás révén.

Felkéri a közgyűlés Főispán Ur önméltóságát, hogy Ő Felsége iránt érzett hódolatiunkat a trón számolyához juttatni, mint a kormány, illetve annak feje, Tisza István gróf iránti hálánkat és köszönetünket, bizalmunkat feliratilag tudatni.

Alázatos indítványom rövid indoklására szót kérek s vagyok méltóságos Uram

Bihar, 1915

kész szolgája
Szent-Királyi Zoltán,
vm. biz. tag, plébános.

Közel van a béke.

Az Aftonbladet katonai munkatársa a balkáni háború jelenlegi állásáról a következőket írja:

A német és osztrák-magyar sereg balszárnya között a távolság ma már alig százötven kilométer. A bolgárok balszárnya Üszküből északra törekszik Mitrovica felé, Kövess serege pedig a lazarevac—mitrovicai vonalon nyomul előre. Eddig ez a sereg naponta tíz-tíz kilométert haladt előre és ez alapon számítva egy hét alatt találkozniok kell egymással.

Ha azonban e mozdulatok gyorsaságát a legközelebbi napokban ellensúlyozni fogja a szerbek heves ellenállása, a legpesszimistikusabban számítva is, csupán napi öt kilométerre téve a kölesönös közlekedést, legfeljebb két héten belül találkozni fognak egymással a szövetséges seregek.

Ezzel teljesen körül fogják zárni a szerb hadsereget és megpecsételik annak katasztrófáját.

Hogy a szerb hadseregnek jelentékeny része Montenegróba menekülhessen s ez által a balkáni háború még néhány héttel hosszabbra húzódhatnék, a jelenlegi katonai helyzet szerint kizártnak tartjuk. A terepviszonyok kapcsolatban az őszi esőzéssel és a rossz összeköttetésekkel, ezt lehetetlenné fogják tenni, különösen ha a Boszniában álló osztrák-magyar haderők erőiesen előrenyomulnak. Így kizártnak kell tartanunk azt is, hogy a nyugati hatalmak részéről küldendő megerősítések elég erősek lehessenek arra, hogy idejekorán való beavatkozással a szerb sereg katasztrófáját megakadályozzák. Ilyformán az entente legfeljebb arra szorítkozhatik, hogy Bulgáriát megtámadja, azzal a céllal, hogy a központi hatalmak vasúti összeköttetését Törökországgal megszakítsa. De ez a terv is alig sikerülhet.

Szerbia legyőzése után mintegy tíz osztrák-magyar és német s körülbelül hat bolgár hadtest szabadul fel.

A török erőket nem is számítva, tehát tizenhat hadtesttel rendelkeznek a szövetségesek, hogy az entente partraszállott seregeit tönkretegyék. Legalább tíz hadtest kellene a franciáknak a Rhodope hegység szorosai ellen küldeniök, már pedig erre Joffrenak Franciaországban sürgősebb szüksége van, annál inkább, mert a szerbek legyőzése után valószínű a német hadsereg átoszportosítása és nyilvánvaló, hogy a franciák maguk is tartanak attól, hogy a velük szemben álló német hadak ekkor igen jelentékenyen megerősödnek. Sokkal hihetőbb az a kombináció, hogy az entente egyáltalában nem gondol komoly offenzívára a Balkán-félszigeten, hanem nyugaton fogja főerőit koncentrálni.

A balkáni hadjárat, tehát, mikor egyrészt a háromszázezer főre becsült szerb-montenegrói hadsereg megsemmisítését eredményezi, a központi hatalmaknak legalább ugyanily számú erőgyarapodást jelent a bolgár segítség révén és lehetővé teszi, hogy Törökország Anglia ellen Egyiptomban is támadón léphessen fel.

A központi hatalmak már azelőtt is katonai szempontból fölényben voltak ellenségeikkel szemben, most pedig ez a fölény oly nagy lesz, hogy az entente részére a győzelem minden reménye eltűnt.

Éppen ezért érthető, hogy a newyorki tőzsdén a minap erős pánikszertű ijedelem vett erőt, amely sokkal nagyobb kihatású volt, mint a néhány héttel ezelőtti besszmozg. lom, amely annak a félelemnek volt a következménye, hogy az Egyesült Államok kivitele hadászati cikkekben meg fog szünni.

Ily körülmények között azt hisszük, hogy a béke sokkal közelebb van, mint ahogyan ezt Európában az emberek a hatalmasan működő ágyutüz közepette remélni merik.

Megmentett gyermekélet.

Ugylátszik, hogy nemcsak a harctereken, de idehaza is tud hős, önfeláldozó lenni a magyar. Itt is kocára tudja tenni az életét, ha arról van szó, hogy ember társának segítségére legyen. Ilyen hősi önfeláldozásról tesz tanuságot most a belényesi főszolgabíró egy jelentésében, amit tegnap intézett az alispánhoz. A jelentés egész kis hőstettet ír le száraz hivatalos formában, csak azért, hogy annál jobban csillogjon maga a eselekedet.

Folyó hó 5-én éjjel óriási felhőszakadás zúdult a belényesi járásra. A hegyi partok megáradva egymásután pusztították el a rajuk lévő gyenge hidakat. Azok, amelyek megmaradtak oly rozoga állapotba jutottak, hogy életveszélyes volt rajtuk a közlekedés. Így ment tönkre a Belényesujlak községén keresztül folyó vizen is a hid. 10—11 óra között Triffa Sándor belényesujlaki lakos jelentette a esendőségnak, hogy a megáradt és mindenütt elsöprő vizen a Vaskóh környékéről jövő kocsisok át próbálták hajtani.

A jelentés alapján a lakosság nyomban a veszedelem színhelyére sietett a esendőrökkal egyetemben. Ekkora már néhány kocsi a vizen volt, sőt a legelőhaladó kocsit a meder közepén fel is borította a sebes ár. A lovak valami nagy nehezen kiszabadultak, azonban a kocsin volt termés mind odaveszett.

A következő kocsik már nem tudtak visszafordulni. A sebes ár ragadta magával szekeret, lovat. Egy ideig lebegtek a vizen a szekerek, aztán egy erősebb hullám két kocsit felfordítva mindenestül sodorva lefelé. Egy szekér, melyen egy 7—8 éves kis gyermek ült, feltartóztatlanul közeledett a viz sodrásába. A szekér már a vizen lebegett s a lovak uszva igyekeztek menekülni a biztos pusztulástól. A kis fiu kétségbeesetten kiáltott segítségért. Közben egyre bizonytalanabban lebegett a szekér a sodró árnban. A parton lévők dermedten várták, hogy mi fog történni. A sebes ár erősebben emelgette a szekeret s mindenki borzongva várta a pillanatot, mikor a rozoga szekér már nem tud ellenállni az árnak és bekövetkezik a katasztrófa.

A legkritikusabb pillanatban a belényesujlaki parton Hamza István ledobva ruháját, a hőmpolygó jégheideg árba vetette magát és szerencsésen el is érte a szekeret. A gyermeket levette a szekérről és minden erejét összeszedve kifele uszott a folyóból. Alig volt két méterre a szekértől, mikor a járművet elragadta az ár.

A bátor életmentő szerencsésen partra

jutott a gyermekkel. Hamza Istvánt a főszolgabíró megjutalmazására ajánlotta az alispán utján a miniszternek.

A harmadik magyar hadikölcsön jövedelmezősége.

A beérkező jelentések szerint a harmadik hadikölcsön iránt országszerte rendkívül nagy és egyre fokozódó érdeklődés mutatkozik a közönség minden rétegében. Egyik hatalmas megnyilvánulása ez annak a párját ritkító lelkes áldozatkészségnek, amelyről a magyar nemzet a nagy történelmi időkben mindig oly fényes tanubizonyosságot tett és amelynek elsősorban köszönheti ezeréves fennállását annyi vihar és vész között. De az erkölcsi rugókon kívül kétségtelenül szerephez jut a kölcsön iránt különösen a par excellence pénzügyi körökben mutatkozó fokozottabb érdeklődésben az az anyagi szempont is, amely a tőkét minél biztosabb és minél gyümölcsözőbb elhelyezés felé természetesen hajtja. És valóban nem kell éppen pénzügyi szakembernek lenni ahhoz, hogy most kibocsátásra került hadikölcsön rendkívül előnyös voltát és szinte kínálkozó népszerűségét a busás kamatozás szempont jából felismerhessük.

Különösen fontos erre most, a jegyzés utolsó napjaiban rámutatni és hangsúlyozottan kiemelni, amidőn a még késlekedők, az ingadozók, a közömbösek és a nem eléggé tájékozottak megnyerésére már csak rövid idő áll rendelkezésünkre. A harmadik hadikölcsön kötvényeinek kibocsátási árfolyama tudvalevően 97 K 10 fillér, illetve 97 K 40 fillérben van megállapítva a szerint, amint a jegyzés, illetve a jegyzett összeg befizetése a kötvények kamatozásának kezdő időpontja, azaz ez év november 1-je előtt avagy után történt. Figyelemmel arra, hogy a kötvények kivétel nélkül már a folyó évi november 1-jétől kezdődőleg fogják élvezni a névérték után számított 6 százalékos kamatot, holott a jegyzés, illetve a befizetés részben korábbi, részben későbbi időpontban következik be: a jegyzés időpontja szerint megállapított 97 K 10 filléres, illetve 97 K 40 filléres árfolyamban kamat megtérítés, illetve kamat levonás rejti. A kibocsátási árfolyam a kamatozás kezdő időpontjára, azaz november 1-re rögzítve, tulajdonképpen 97-1333 fillér. Ez alapon tehát — és figyelembe véve a pénzintézetek által a jegyző felek részére átengedett 0,5 százalékos jutalékot is — a száz korona névérték után fizetett 5 százalékos kamat tulajdonképpen 6,21 százalékos tényleges kamatnak felel meg.

Ha a pénzügyminiszter élni fog az aláírási felhívásban biztosított jogával és a harmadik hadikölcsönt 1921 május hó 1-jére felmondja és névértékben visszafizeti, úgy a jegyző fél 5 és fél év múlva az árfolyam és a névérték közötti különbözethez képest 3,37 százalékos tőkenyerésben részesedik. Ezt a tőkenyeréséget öt és fél éven keresztül egyenletesen élvezett járadékra átszámítva, évi 0,52 százalékos kamattöbbletet nyerünk, amelynek figyelembevételével a 6 százalékos hadikölcsön tényleges kamata már 6,73 százalékra emelkedik.

Még jelentékenyebb kamatemelkedést eredményez, ha a jegyzett összeg részben lombard kölcsön utján nyer fedezetet, mint-hogy a jegyzés céljára lombard utján felveendő kölcsönök részére 1917 év végéig kedvezményes kamatláb van biztosítva, amely tehát jelentékenyen kisebb a hadikölcsönkötvény kamatozásánál.

Abban az esetben, ha jegyzett összeg a névérték 75 százaléka erejéig lombardkölcsön utján nyer fedezetet, a hadikölcsönbe fizetett tőke kamatozása pontos számításal 12,83 százalékra emelkedik. Figyelemmel arra, hogy az Osztrák-Magyar Bank kamatlábnak átlaga az utolsó kedvezőtlen 6 évben

átlagban 5 százalék volt és nyugalmasabb időben 4 százalék szokott lenni: előrelátható, hogy a lombardkölcsön 1917 év után is 5 százalék mellett biztosítható és így a 12,83 százalékos rendkívül magas kamatozás 5 és fél éven át minden valószínűség szerint változatlanul fenntartható lesz.

..HIREK..

Az esti

osillagfényes utcán megszokott utját járja minden este egy katona. Esőverte, vértől és agyagtól áttört, gyűrött köpenye panyókára nyakába dobva, szeme elé egy nagy vörös zsebkendőt szorit, bal kezét tapogatólag kinyújtja és úgy halad tova minden este. Be a esapatkórházba és vissza a Gerliezy-utca mellett levő tartalékkórházba.

Az uton, amint elhalad előttünk, résztvevő állunk meg e fájdalmas arc előtt. Az életnek s átélt életének minden keserősége ott sir az arcán s szomoró halott szeméit mintha gyanolni akarná az a nagy, hegyesre kifent magyar bajusz, amely vértelen ajkai felett emelkedik az égnek. A borzalomtól és szánakozástól megkövesülve álltunk mi, a járókelők és néztük ezt a hatalmas, szomorú emberi roncsot, amint meggörnyedve vonszolja magát tovább, tovább és bizonytalanságában keresi a biztos léptekeket. S éreztük, hogy szívünk mélyén, szemünkben, megnyílik a bánat, a könny esatornája s lassan perogni kezd a fájdalom vére.

A doberdói halálmezők haláltmegvető hőse, ki énekszóval kapaszkodott föl a grániton, a mélységek fölé, föl a hegytetőre, hol szabadságszerető lelkét készült hazájáért feláldozni, ahol szeme betelt a Mindenható által megteremtett s általa még soh sem látott természet panorámájának megcsodálásával, ki tnyadaskor oroszlánként rontott előre, most... most tapogatóva keresi az ösvényt, melyre lép, halott szeméit eltakarja előlünk, ne lássuk, hogy sir.

Egy főhadnagy jött szembe a feleségével. S míg mi, lézengő, semmirevaló civilek csak ott álltunk s néztük a szomorúságtól meghatottan tétlenül a lassan haladó vak katonát, a főhadnagy esendesen odament hozzá, karonfogta a szomorú hőst és miként a harcmezőn megszokták már, kart a karba öltve támogatta az egyik bajtárs a másikat és vitte szép esendesen haza a kórházba.

Ki tudja, mit hoz a jövő. A „hodie mihi eras tibi“ most hamarabb utólrérhet mind, nyájunkat mint valaha. És egy szembe jövő őrnagy meghatottan köszönt a szomorú menetnek. Aki elesett, az életét áldozta hazájáért, mert ezt kívánta tőle a haza.

De ez a szomorú élő-halott többit áldozott ennél is, s kétszeresen odaadta mindent, amit csak adhatott. Ő odaadta életét, hogy tovább is hordja örök sötétségben, a halált sóvárogva, az élet terheit, odaadta ezt a nagy, előtte lüktető, mozgó életet, amelyben ő is benne élt, amit ő is látott s mert ősmerte, fájdalmára nem lehet szavunk. Odaadta az egész világot s odaadta szeméinek lobogó tüzfáklyáit. Mi értünk, mindnyájunkért, Hazánkért.

Teljen be hát az emberi szeretet, áldo-

zatkészség kiestartója. Tegyük lábaikhoz minden vagyonunk, vegyük körül őket szívünk melegének minden szeretetével. Hadd érezzék meg, hogy a haza, melyért küzdöttek, virul s hogy a nép, amely benne lakik, dicső és méltó az áldozatra. Hogy áldozatuk nem volt hiábavaló. Varázsoljuk körük az elvesztett világot, lopjuk be hozzájuk az élet melengető fénysugarát s áldozatkész szeretetünk örökméceseként világítson áthatolhatatlan sötétségükbe. Hogy érezzék a világságot!

(B. B. Z.)

* **Az új pozsonyi prépost.** A király a Komlóssy Ferenc halálával megüresedett pozsonyi prépostságra Koperniczky Ferenc esztergomi prelátus kanonokat, az esztergomi szeminárium rektorát nevezte ki. A kinevezést a hivatalos lap legközelebbi számainak egyike fogja publikálni.

* **Dr Mikulás György kanonoki installációja.** Vasárnap délelőtt ment végbe dr Mikulás György újonnan kinevezett gör. kath. kanonok installációja a gör. kath. székesegyházban a nagymise végén a szokásos ünnepségek keretében dr Radu Demeter megyés püspök intézett szép beszédet az új kanonokhoz, majd a nagyprépost üdvözölte a káptalan új tagját s ünnepélyes formásokkal iktatta be új méltóságába. Dr Mikulás György hálásan köszönte meg a kinevezést Ófelségének és a megyés püspöknek, ki őt kinevezésre felterjesztette. Beszédében kérte a káptalant, hogy fogadja kebelébe szeretettel. A szent mise alatt a gör. szertartású kath. theologusok énekkara egyházi énekeket adott elő. A biktálás után az új kanonok tiszteletére ünnepi ebéd volt Radu Demeter megyés püspök-nél, melyre a káptalan tagjain kívül az egész központi papság hivatalos volt.

* **A József-ezred új parancsnoka.** A nagyvárad 37. József-gyalogezred parancsnokságában változás történt. Melcner ezredes átiratban értesítette Nagyvárad város polgármesterét, hogy Conrad Gyula ezredes megvált az ezredparancsnoki állástól s egy hegyidandár parancsnokságát vette át. A 37. ezred parancsnokságát Melcner Róbert ezredes vette át, aki kéri a várost, hogy a József-ezred iránt táplált jóindulatát továbbra is tartsa meg a város közönsége. Az új ezredparancsnokot a város nevében üdvözli a polgármester.

* **Katonai kitüntetések.** Klein Ábrahám 37. gyalogezredbeli tart. főhadnagy, Mayer Artur 37. gyalogezredbeli tart. hadnagy a Signum laudis kapt a vitézségéért, ugyszintén Horváth Sándor főhadnagy és dr Piskárkosi Szilágyi Jenő tart. főhadnagy a 2. honvédhuszárezredben és Ertsey Ernő a 307. honvéd gye-nél beosztott 4. honvédgyalogezredbeli hadnagy, Straszer Jenő 7. huszárezredbeli 1. oszt. számnevelő altiszt arany érdemkeresztrel lett kitüntetve a vitézségi érem szalagján.

* **A Katolikus Népszövetség csoportvezetői** sziveskedjenek ma és holnap a harmadik hadikölcsön ügyét nyomtatékosan a tagok figyelmébe ajánlani. Aláírási ivatek még mindig lehet kapni tetszés szerinti mennyiségben a Népszövetségi Hitelszövetkezetben, ahol ma és holnap egész délután elfogadnak hadikölcsön-jegyzéseket. Csekély befizetéssel legelőnyösebben a Népszövetségi Hitelszövetkezetnél hadikölcsönre jegyezni. Holnap lesz a jegyzés utolsó napja.

*** A tábori püspök szemleutja.**
A Magyar Kurir jelenti: Bjelik Imre tábori püspök, aki az elmúlt héten Győrött, majd Prágában járt hivatalosan, most a délnyugati határon fog szemlét tartani, ahová ma, elutazott Bécsből.

*** Megnyílt a telefonforgalom Bihar és Békésmegye között.** Elmult egy éve, hogy a legmodernebb forgalmi eszközt: a telefont nem veheti igénybe a nagyközönség a helyközi forgalomban. Hogy mily hátránnyal járt ez, az képzelhető, de a hadsereg egészen lefoglalta az összes telefonvonalakat s most a háboru irányításhoz a többi kérdések mind háttérbe szorulnak. Lassankint azonban minden téren beállanak a normális viszonyok. Előbb a helyi, azután a megyebeli telefonforgalom nyílt meg, most pedig Nagyváradról és Biharmegyéből rendszeresen életbelép a telefonforgalom Békéssabával, Gyulával és a többi békésmegyei telefonállomásokkal. Ugyanis a kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy egyes viszonylatokban a helyközi (interurbán) távbeszélő forgalom felvétessék. Ezen engedély folytán Nagyváradról mindenfajta interurbán beszélgetések válthatók Gyulával és Békéssabával, valamint az ezen központokhoz csatlakozó békésvármegyei törvényhatósági hálózat központjaival. Megengedtetett továbbá az, hogy a Biharmegye területén belüli váltandó távbeszélgetések a postahivataloknál levő nyilvános távbeszélő állomásokról is kedvezményeztessenek és ilyenek oda is intéztesse.

*** A vármegye gabonaszükséglete.** A miniszter tegnap tudatta Biharvármegyével, hogy a vármegye gabonaszükségletét 1915-16. évre összesen 725 waggonban állapította meg. Ez a megállapítás természetesen nem végleges, a végleges megállapítás felett később fog dönteni a miniszter.

*** Halálozások.** Özv. Szabó Józsefné sz. Dávid Ida ref. lelkész özvegye folyó hó 14. éj hajnalban 78 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése tegnap, 15-én délután 3 órakor volt a Sztaroveszky u. 3. szám alatti gyászházban. Innen az elhunytat Pósalakára szállították, ahol ma reggel 9 órakor fogják végső nyugalomra helyezni. Az elhunytban belső munkatársunk, Fráter József joghallgató nagyszülőjét gyászolja. — Özv. Gyulaffy Antalné sz. Korbuly Alojzia, élete 83 ik évében, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése holnap, szerdán délelőtt 10 órakor lesz a Szilágyi Dezső-utca 14. sz. háztól.

*** A Bonbonnier előadása a katonák karácsonyára.** A Bonbonniere kabaré tegnap este jótékony célú előadást rendezett a katonák karácsonya javára. — Mikor a Bonbonniere szép aldozatkésztségét méltányoljuk, tesszük ezt főképp azért, mert feltűnt nekünk a város több előkelő vezető egyénisége a nézőtérén, olyanok, akik az elesett katonák lelki üdvéért tartott isteni tiszteletlen dacára vezető egyéniségüknek, nem tartották szükségesnek megjeleneni, de elkerülhetetlenül szükségesnek tartották a katonák karácsonya javára a Bonbonnierbe menni. Jelenvoltak névsorát nem közöljük, az illetők ugyanis tudni fogják, akiket illet. Sapientia sat!

*** Adomány a Vörös Kereszt javára.** Sarkadi Klára urleány hosszú hónapokon keresztül nagy buzgalommal és odaadással teljesítette a sebesült katonák ápolását egyik nagyváradai tartalékkórházban s buzgalmaért a Vörös Kereszt ezüst érmével lett kitüntetve. Az egyik nagyobb operációnál a derék urleány keze véletlenül vágást kapott, amittől vérmérgezés lépett fel. Heteken át tartó súlyos betegségéből csak a leg gondosabb ápolás és többszöri műtét mentette

meg, hogy el nem vesztette fél kezét. Az emberbaráti buzgalmaért sokat szenvedett urleány szerencsés felgyógyulása alkalmából szülei: dr. Sarkadi Lajos és neje 50 koronát adományoztak a Vörös Kereszt egylet cséjaira.

*** Aki megszokta a szurkálást.** Tegnap érdekes katonát állítottak elő a rendőrségre. Az illető mintegy 20 ablakot vert be bajonettjével, persze meglehetősen illuminált állapotban. Ez nem először történt meg vele, mert, amint kitudódott, igen kedveve foglalkozása az ablakbeverés, de nem követ, hanem oldalfegyverével viszi a műtétet. Az egyik tisztviselő megkérdezte tőle, hogy miért ver be annyi ablakot. A katoná kedélyesen azt válaszolta, hogy 6 volt már a határon és ott nagyon megszokta, hogy a bajonettjével szurkáljon, hát itthon is szurkál, más hiányában — ablakokat.

*** 500 ezer koronás áruraktár a karácsonyi vásárra!** Mint értesülünk városunk egyik legnagyobb áruháza a napokban hozza a közönség tudomására, hogy a közelgő karácsonyi ünnepekre a közönség pontos kiszolgálása érdekében a nagyvásárt **e hó 15-én megkezdí.** CZILLER IMRE nagyáruháza oly dusan van felszerelve minden elképzelhető cikkel, hogy ma sok fővárosi cég megirigyelné e dusan felszerelt raktárt. Mi már előre is felhívjuk olvasóink figyelmét a cég megjelenő hirdetésére.

*** Pályázat katonai konyhaalkatrészekre.** Van szerencsénk az érdekeltek tudomására hozni, hogy a hadvezetőség tábori konyhaalkatrészek szállításának biztosítására pályázatot hirdet. — Az ajánlatok 1915. évi november hó 21-ig a hadügyminiszterium 12. osztályához küldendők be. A pályázatra vonatkozó bővebb felvilágosítás a kamarai irodában a hivatalos órák alatt (d. e. 9-12 ig és d. u. 3-5 ig) nyerhető. Nagyvárad, 1915. november hó 15. A nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara. Dr. Moskovits József sk., elnök. Dr. Sarkadi Lajos sk., titkár.

*** Értesítés.** A Polgári Takarékpénztár értesíti t. ügyfeleit, hogy a nála jegyzett II. kibocsátású hadikölcsön-kötvények az eredeti elismervények ellenében átvehetők.

*** Házvezetőnőnek ajánlkozik plebániára,** egy uri árvaleány aki a külső és belső gazdaságban jártassággal bír. A főzést teljesen érti. Címe: Wolf Vilma, özv. Baranovics Kálmáné leveleivel Csorvási, Békésm.

*** Családi rum vanillával vagy ananász ízzel** literje K. 3.20. Mindenféle likőr essentiák 1 üveg 60 fill. Cognac legkiválóbb minőségben. Tejkivonat 4 literre való K. 1.20. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Rákóczi-ut. 7/B.

*** Hogyha megállnak a vonatok.** Az utasoknál főleg katonaságnál föltétlenül jó szolgálatot teszen konyak, rum, tea, kávé, kakaó tabletták, huskonzervek, páinok, kondenzált tej és tejpor, csokoládé, sardinia, pisztráng, málnaszörp, citromszörp, valódi Dományi féle borok, kész kávé mely bármely háztartásban élvezhető 1 kgr. 3 Kor. 60 fill. Kicsinyben süveges, kocka és kristályecukor. Külön halkonzerv üzletem a napokban megnyílik, kapható u. m. Sóshering, osszé, fillé, bismark, rollmopsz, ruszli stb. stb. Téltre téa-vásár megkezdődött. Kapható valódi lengyel gomba élvezet tőle a leves. Maggi leves kocka 10 drb. 45 fillér. Vigyázat! Ezen ajánlat Nagyváradon kizárólag Aszódi Mihály Kossuth-utca Sas palota és Rákóczi-ut. Intézeteknek, katonáknak, kórházaknak, gazdaságnak, külön ajánlat. Telefoa sz. 635.

*** Köhögés, hurut, rekedtség, elnyálkásodásnál** használjon kizárólag: Farkas-féle hurut-szeletkét. Ara K. — 60 Kapható, Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B. Telefoa : 13-02.

*** Poloskairtó NOXIN** biztos szer. Ara 1 korona 40 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

*** A Nagyváradai Hitelbank** rt. nál jegyzett II. hadikölcsön kötvények az eredeti elismervények beszoigáltatása ellenében átvehetők.

*** Három liter Családi rumot** készíthet bárki pár perc alatt a Farkas féle családi rum-kivonattal. Ara 60 fillér. Családi thea-kivonat 10 adag 50 fillér. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában. Rákóczi-ut 7/B.

*** Zsuzsi kisasszony** a Rákóczi-utón 7. sz. alatt Aszódival szembe. Simor Gyula hangszerkészítőnél, Mikor az est mesélni kezd, Nem én lettem hűtlen hozzád. Te szőke gyermek. Háborus lemez újdonságok. Hangszerek hegedők, gramofonok eladása és javítása olcsóárban. Hár különlegességek.

CIPÓ

újdonságaim megérkeztek!

Reichard Dezső

Rákóczi-ut. Orsolya zárda épület.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Kedden: A bájos ismeretlen.
Szerdán: A bájos ismeretlen.
Csütörtökön: A papa kedvece.
Pénteken: Takarodó.
Szombaton: Elvált asszony (Komáromi Gizi fellépte.)
Vasárnap délután: Kis király.
Vasárnap este: Cigányprimás.

A bájos ismeretlen.
Ismét egy szerencsés kézzel megválasztott újdonság. Mert szerencsés kéz az, amely ma jó újdonságot tud kiválasztani. Szinpadjaink épp úgy mint egész katonai és közgazdasági létünk ma csak magunk, Ausztria és Németország erejére vannak utalva. Az újdonságok terén pedig nem éppen legjobb írónk azok, akik ma a szinpad háborus időszak szűkséglétét újdonságokkal ellátják. Sajnos, de így van. A Herceg Ferencek, Gárdonyi Gézák hallgatnak, ellenben Bródi Sándor grasszál a zsidóság hallatlanul sztméretlen dicsőítésével: Judentum über alles! Már akkor csak jobb inkább az osztrák vagy német sógortól kölcsön kért szinpad termékeket. Ilyen jó kölcsönzés a Bájos ismeretlen is, Jacobson és Stein operettje, melyhez Strauss Oszkár írta a zenét. Kedves, ötletes mese, katoná szereplőkkel (és anélkül, hogy a legkiválóbb hős Stein Pityu lenne), igen kellemes, dallamos zene, minden megvan a Szigligeti-színház legfrissebb operettújdonságában, ami a napi érteken felüli becsét is ad neki és hosszabb kedveltséget biztosít részére.

Abban az előadásban pedig, amelyben Nagyváradon láttuk, még inkább biztosítva látjuk a darab tartós sikerét. Az operett-személyzet java erői teljes igyekezettel viték sikerre a legújabb Strauss operettet, mely, ha jóval mögötte is marad ugyan- csak Strauss Varázsköringőjének, de még mindig igazi értéket jelent. Az előadás sikere inkább, mint más operettben, az összjátéktól függ. Gyorsan perdülő jelenetek követik egymást s ezek egymásba kapcsolódása, harmóniája már fél sikert jelent. Ezen a téren sommi kifogás sem lehetett. A siker második fele az egyéni alakításoktól függ. E tekintetben is csak elismerés illeti művészeinket. Zsigmond Anna és Vigh Mani a két fő női szerepben csupa tapsvihart arattak minden felvonásban. Sz. Zsigmond Anna kitűnően hangjánál volt és igen bájos alakítást csinált a szerelmes özvegy szerepéből, temperamentumos táncai is igen tetszettek. Vigh Mani ugyancsak teljes elismerést aratott. Pompás volt Sik Rezső pattogós ezredese, Bihari elegáns főhadnagy és szép, csengő baritonja), Tompa Béla ügyes, humoros Bárány Emilje. Farkas Pál néhány szavas jelenetébe tökéletes művészetet vitt. Megjárta a kóristánok néhány rövid szólója is. Az előadás megérdemelte azt az érdeklődést a közönség részéről, melyet a zsufolt nézőtér dokumentált.

Legújabb táviratok.

A bolgár zsákmány.

Szofia, november 15. Egy vezérkari tiszt nyilatkozata szerint a bolgár hadse eddig 25.000 szerbet fogott el és körülbelül 200 ágyut zsákmányolt.

Megtorpedózott olasz gőzös.

Budapest, november 15. (Saját tud.) Rómától jelentik: A 2560 tonnás „Bosznia“ nevű olasz gőzöst Krétától délre osztrák-magyar buvárhajó megtorpedózta.

Burián berlini utja.

Budapest, november 15. (Saját tud.) Bécsből táviratozzák: Burián báró két napi berlini tartózkodása alatt a kancellárral háborus kérdéseket beszélt meg. Nincs alapja azon feltetésnek, hogy Burián berlini utja egy különös ügy miatt történt.

Görz lövetése.

Budapest, november 15. (Saját tud.) A sajtóhadiszállásról jelentik:

Görz lövetése október 18 ikától folyik. 3000 ház, pályaudvarok, templomok és kolostorok megromlók, ötvenen meghaltak, ötvennyolcan megsebesültek. Mindenszentek napján az olaszok a temetőhöz vezető utat tűzvérségi tűz alatt tartották.

Agliardi bibornok utóda.

Budapest, november 15. (Saját tud.) Rómából jelentik: Kagione de Azevide bibornokot, aki ez idő szerint rendi kongregáció prefektusa, a legközelebbi konzistoriumban Agliardi bibornok helyébe a római egyház kancelláriusává fogják kinevezni.

70 amerikai kórházhajó az Aegei-tengeren.

Budapest, november 15. (Saját tud.) Szófiából jelentik: Az itteni amerikai követ 70 amerikai kórházhajónak az Aegei tengerre való érkezését jelentette be a bolgár kormányának. A kórházhajók tulságos nagyszáma aránytalan a Macedoniában partra tett angol haderők létszámával, miért is a bolgár kormány fenntartás nélkül aligha fogadhatja el a notifikációt.

Bulgária leszámol az antanttal

Budapest, november 15. (Saját tudósítónktól) Szófiából jelentik: Angelos katonai szakiró írja, hogy Bulgária a szerb rablók megfojtása után leszámol az angolokkal és franciákkal, akiket szövetségeseivel hamarosan megsemmisít.

Az antant félmillió embert akar partra tenni.

Budapest, november 15. (Saját tud.) A Secolo jelenti Párisból: Az antant Szalonikiben félmillió embert tesz partra, hogy onnan veszélyeztesse a berlin—bagdadi vasutat.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Dr. PAPP KAROLY.

Hirdetések

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

25281—1915 szám.

Hirdetmény.

A m. kir. belügyminiszter urnak 136619. számú távirati rendelete értelmében közhirrre teszem, hogy folyó évi november 1 től kezdve december 25-ig búzát, rozst, kétszerest, árpát és zabot senkinek sem szabad vásárolni, csak a Hadi termény részvénytársaságnak vagy bizományosainak, akik a vásárlás megkezdése előtt a haditermény részvénytársaság által részükre kiállított igazoló jegyet a rendőrkapitányi hivatalnál láttatás végett bemutatni és annak felhívására felmutatni kötelesek. Aki a buza, rozs, kétszeres, árpa és zab termését a haditermény részvénytársaságnak illetőleg bizományosainak november 1-től december 25-ig eladja, vagy eladásra felajánlja, gabonájáért megkapja a hatóságilag megállapított legmagasabb árat. — November 25-től legkésőbb november 28-ig mindenkinek bejelenteni, hogy november 25-én beleszámítva azt is, amit már előbb eladott, de még el nem szállított mennyi búzája, rozsa, kétszerese, árpa, zabja és lisztje van, tartozik továbbá bejelenteni, hogy gazdasági és háztartási szükségletei emiatt mennyit tart vissza és egy ezeknek levonása után mennyi a feleslege. A november 28-iki összeírás után is jogosítva van még, mindenkinek december hó 25-ig készletét a hadi termény r. t.-nak vagy bizományosainak a maximális áron eladni december 25-től kezdve azonban minden a háztartási és gazdasági szükségleten felül meglévő minden gabona közszükségleti célokra rekvirálnak tekintetük és a termelő köteles a maximális árnál métermázsmékként 4 koronával alacsonyabb áron a haditermény r. t.-nak átszolgáltatni. Ez a kormányrendelet a bab borsó és lenese készletekre is vonatkozik és így attól aki 30 kilón felüli készlettel rendelkezik és azt december hó 25-ig a haditermény r. t.-nak el nem adja,

hogy nyílt piacon közvetlen fogyasztás előjaira el nem árusítja vagy nem adja el olyan kereskedőnek aki hüvelyeseket helyben kisényben árul bab borsó és lenese készlete a maximális árnál 4 koronával alacsonyabb áron el rekviráltatik.

Nagyvárad, 1915. november 12-én.

Rendőrfőkapitány.

Nagyvárad város tanácsa katonai ügyosztálya.

31572—1915. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. belügyminiszter urnak 122165/1915. szám alatt kibocsájtott körrendelete alapján közhirrre teszem miszerint az ismeretlen katonai hullák és a hadsereg kíséretében elhalt ismeretlen polgári személyekről készített II. számú fényképsopórt a városi tanács katonai ügyosztályának folyosóján (Városháza II. em.) a hozzávaló személyleírással együtt a lefényképezettek személyazonosságának esetleg megállapíthatása végett közszemlére kitétettem.

Felhívom tehát mindazokat kik a fényképsopórt megtekintése alkalmával az ott látható egyének valamelyikét felismernék, hogy erre vonatkozó észrevételeiket a katonai ügyosztály 29. számú szobájában jelentsék be.

Nagyvárad, 1915. október 30.

Eleméry Ferencz
katonai ügyi tanácsnok.

KÁTRÁNYPAPIR

KAPHATÓ

KONDOR DEZSÓ

NAGYVÁRAD, NAGYPIAC-TÉR 1.

* Ingatlan eladás. Nagytelkey-utca 3. szám alatt ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) juttatott áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatt irodánkban. Hungaria építőgyár r. t.

x Kiadó lakások. Ősi-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

x Négy szoba és előszobából álló lakás, irodának különösen alkalmas, villanyvilágítás és gőzfűtés berendezéssel, a Bómer-tér közvetlen közelében f. év augusztus hó 1-től, esetleg már május hó 1-től kezdődőleg kiadó. Bővebbet a házmesternél. Szent János-utca 3. szám.

x Kiadó lakások. Kossuth-utca 6. szám alatt kétszobás lakás azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám házában két kétszobás lakás kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

Nagyváradí fióküzletek :
Kossuth-utca 5. Gyárépület.
Rákóczi-ut 2. Bazárépület.
Zöldfa-utca 7.

Nagyváradí fióküzletek :
Kossuth-utca 5. Gyárépület.
Rákóczi-ut 2. Bazárépület.
Zöldfa-utca 7.

Divatos

Elegáns

NŐI CIPŐK

az őszi saisonra

igen nagy választékban, szabott gyári áron kaphatók a

HUNGÁRIA CIPŐGYÁR R.T.

fióküzleteiben.

Gyártmányainak izésses kiállítáruk, kiválóan szép formájuk miatt közkedveltek.

50 fióküzlet az ország összes nagyobb városaiban.

7146—1915. eln. sz.

Pályázati hirdetés.

Nagyvárad törvényhatósági joggal felruházott város törvényhatósági bizottságának 1903. évi július hó 9-én tartott ülésében 228—7470/1903. kgy. sz. alatt hozott véghatározata folytán a városi villamosmünek üzleti szabályzatára vonatkozólag alkotott s kormányhatóságilag is jóváhagyott szabályrendelet 8. §-a alapján a villamosmühez rendszerezített s jelen alkalommal üresedésbe jött

IGAZGATÓI ÁLLÁSRA

pályázatot hirdetek.

A városi villamosmü igazgatóját ideiglenes (1 évi) joghatállyal a felügyelő bizottság javaslatára a törvényhatóság által utólagosan jóváhagyandó szerződés mellett a polgármester alkalmazza.

Az alkalmazandó igazgató javadalmazása 6000 korona évi fizetésből, természetben szolgáltatandó lakásból, fűtés, világításból és jutalékból áll. — A jutalék évenként a felügyelő bizottság által megállapítandó tisztia jövedelem után százalékokban állapítják meg.

Az egy évi próbaidő elteltével az igazgató végleges alkalmazása szerződés mellett történik; azon esetben, ha a város a próbaidő alatt az igazgató alkalmazását megszüntetné, az ideiglenesen alkalmazott igazgató a várossal szemben semmi néven nevezendő igényel fel nem léphet.

Erre az állásra okleveles gépészmérnökök és okleveles mérnökök pályázhatnak. — Az elektrotechnikában szerzett elméleti és gyakorlati ismereteiket tartoznak a pályázók okmányokkal igazolni. Kiváló szakbeli gyakorlattal rendelkező, főleg a géptechnikában és az elektronos világítási üzem vezetésében jártas pályázók előnyben részesülnek.

A pályázók a villamosmü üzleti szabályzatára vonatkozólag újból alkotandó szabályrendelet intézkedéseinek, az illetményektől eltekintve, magukat alávetni kötelesek.

Az igazgató óvadéku évi fizetésének megfelelő összeget tartozik a város pénztárába készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban elhelyezni.

Felhívom mindazokat, akik a fenti körüli állásra pályázni óhajtanak, hogy elméleti és gyakorlati képeitéseikre vonatkozó okmányaikkal felszerelt kérvényeiket, a jute

lékra vonatkozó igényeik megjelölésével, Nagyvárad város polgármesteri hivatalához legkésőbb f. évi november hó 20-ik napjának d. u. 5 órájáig annyiival is inkább nyujtsák be, mivel az elkéssetten beérkező, vagy hiányosan felszerelt kérvényeket figyelembe nem veszem.

Nagyvárad, 1915. október hó 25.

Rimler Károly
polgármester.

NAGYVÁRAD VÁROS

VILLAMOS MÜVE

IRODA ÉS RAKTÁR:

TELEFON 514.

NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

TELEFON 514.

Értesítjük a m. t. közönséget, hogy a WOLFRAM LÁMPÁK

ára olcsóbb lett, Wolfram és egyéb izzólámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk. Egész éjjel ügyeletes szolgálat. Költségvetések ingyen. Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését. Csillárok, ivlámpák állandóan nagy választékban kaphatók. Villamos motorok 1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja
55.

Főszerelő telefonja
55.